

БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА ЯК ОСНОВНИЙ ЕЛЕМЕНТ ПЛАНУВАННЯ БЮДЖЕТУ ОБЛАСТІ НА ОСНОВІ ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВОГО МЕТОДУ

©Тропак Ю.А., 2011

Комплексний системний аналіз механізму управління доходами і видатками бюджету Львівської області свідчить про те, що нині діючий механізм є недостатньо ефективним, а його вплив на соціально-економічний розвиток області низький. Формування і ефективне використання бюджетних ресурсів ускладнюється через наявність багатьох проблем бюджетної системи України, які спричиняють негативний вплив на економічний і соціальний розвиток держави та областей. Із зростанням ресурсів Зведеного бюджету Львівської області спостерігається тенденція випереджаючих темпів зростання видатків над доходами і покриття цієї різниці за рахунок офіційних трансфертів, наслідком чого стає наявність у регіоні прихованого дефіциту бюджету [1]. Існує тенденція перефінансування запланованих видатків і завищення сум планових видатків, що свідчить про неможливість бюджету забезпечувати необхідний мінімум для добробуту населення.

У відповідності з Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.09.02 р. №538 перед Міністерством Фінансів України поставлене завдання використання програмно-цільового методу, який забезпечує прозорість бюджетного процесу, служить важливим інструментом діагностики, забезпечує послідовність у прийнятті бюджетних рішень. Внаслідок відсутності чітко визначеної методології складання бюджету, набуває актуальності організаційна модель соціально- економічного розвитку області на базі програмно-цільового методу бюджетування. До переваг програмно-цільового методу бюджетування відносяться: чітке розуміння державних органів та громадськості на що витрачаються бюджетні кошти; забезпечення прозорості бюджету та можливість оцінки поставлених на етапі планування цілей та завдань; дисциплінованість бюджетного процесу, оскільки встановлюються конкретні показники результативності та відповідні показники видатків; упорядкованість організації діяльності головного розпорядника щодо формування і виконання своїх „бюджетів”, шляхом розмежування відповідальності між виконавцями у його системі за реалізацією кожної бюджетної програми; сприяння підвищенню ефективності розподілу і використання бюджетних коштів, забезпечення пріоритетних напрямків і визначення доцільності окремих видатків бюджету; можливість перегляду функціональної класифікації видатків бюджету для приведення її до міжнародних стандартів і застосування виключно з метою складання зведених бюджетів порівняння з бюджетами інших країн та для макроекономічного аналізу [2].

Широкий спектр проблем у сфері управління ресурсами бюджету області потребує оптимального пошуку шляхів їх подолання. В цьому напрямку виконані такі дослідження: розробка концепції створення ефективного механізму управління бюджетними ресурсами області; проведення комплексного системного аналізу механізму управління ресурсами бюджету Львівської області; виявлення на базі комплексного системного аналізу головних проблем в управлінні доходами і видатками бюджету та розроблення шляхів їх подолання; розроблення моделі ефективного механізму управління бюджетними ресурсами області, завдання якої полягають у зменшенні розриву між бюджетною потребою та бюджетною забезпеченістю; доповнення системи показників результативності та переваг введенням методики розрахунку функцій корисності та застосуванням теорії економічної рівноваги до аналізу функціонування економіки регіону.

1. Стратегія розвитку Львівської області до 2015 року. Економіка. Суспільство. Середовище. Моніторинг за 2008 рік / За ред. С. Матковського. – Львів: Головне управління статистики у Львівській області – 2009, Вип. 8. – 284с. 2. Ярошевич Н.Б., Обита Ю.А. Проблеми впровадження програмно-цільового методу планування місцевих бюджетів в Україні // Науковий вісник НЛТУ України: Збірник науково-технічних праць. – Львів: НЛТУУ. – 2010, вип. 20.8 – С.270-275